

Δεν έχω λόγο να ανησυχώ.
Η επόμενη κυβέρνηση, που
όπως φαίνεται θα είναι η
κυβέρνηση της Αριστεράς, θα
μπορεί να περάσει πιο εύκολα
τα μέτρα.

Ανώνυμος επικεφαλής της Τρόικας,
κατά τη διάρκεια της 5^{ης} αξιολόγησης (άνοιξη του 2014)
(Εφημερίδα Το Βήμα, 10 Ιανουαρίου 2016)

Γιατί (ούτε) το ασφαλιστικό δεν είναι «άλλο ένα κλαδικό ζήτημα»...

Βασισμένο στο ομότιτλο κείμενο της συνέλευσης εργαζομένων-ανέργων πλατείας Συντάγματος

Δεν πάει πολύς καιρός από τότε που η αριστερά του κεφαλαίου –η ίδια αριστερά που σήμερα, σαν έτοιμη από καιρό, ετοιμάζεται να δώσει τη χαριστική βολή στο αναδιανεμητικό ασφαλιστικό σύστημα– μας το παρουσίαζε σαν υπέρτατη «κατάκτηση του εργατικού κινήματος», σαν «στυλοβάτη του κράτους δικαίου» και έκραζε τους δεξιο-πασόκους που ήθελαν να το διαλύσουν. Η αλήθεια είναι ότι το κρατικό/κλαδικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης **δεν ήταν ποτέ «υπέρτατη» κατάκτηση της εργατικής τάξης**. Η εγγύηση του ότι δεν θα πεθάνεις από αρρώστια ή πείνα όταν γεράσεις ή όταν μείνεις άνεργος **ήταν ταυτόχρονα ασφάλιση των αφεντικών**. Αναγκάστηκαν να την παράσχουν όλα τα πολιτικά κόμματα του κεφαλαίου σε μια εποχή που το εργατικό κίνημα διεκδικούσε αυξήσεις μισθών και, ακόμα παραπέρα, είχε φτάσει να απειλήσει την εξουσία του.

Με άλλα λόγια η κοινωνική ασφάλιση είναι μια από τις (αντιφατικές) λειτουργίες του καπιταλιστικού κράτους που αποσκοπούν στην **αναπαραγωγή και τον πολλαπλασιασμό της εργασιακής δύναμης**. Αν το δει κανείς σφαιρικά, επομένως, δεν αφορά απλώς τον άλφα ή τον βήτα κλάδο, αλλά το **σύνολο της εργατικής τάξης**, η οποία και πρέπει να αναπαραχθεί και να ενσωματωθεί στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής (ως μεταβλητό κεφάλαιο βέβαια).

Αν είναι έτσι, τότε γιατί διαλύουν το αναδιανεμητικό ασφαλιστικό σύστημα; Και πώς το πετυχαίνουν;

Η απάντηση βρίσκεται στην ίδια την **κρίση** του συστήματος που είναι μια όξυνση των ταξικών αντιθέσεων. Στην προσπάθειά του να επιλύσει την κρίση, αναδιαρθρώνοντας τις ταξικές σχέσεις, το καπιταλιστικό κράτος χρησιμοποίησε τις διαιρέσεις που το ίδιο το κρατικό/κλαδικό αναδιανεμητικό ασφαλιστικό σύστημα είχε δημιουργήσει μέσα στην εργατική τάξη. Η μέθοδος που συστηματικά χρησιμοποίησαν λοιπόν τα αφεντικά σε μια μακρόχρονη πρώτη φάση ήταν να **διαιρέσουν περαιτέρω** ένα ήδη διαιρεμένο, μέσω των διαφορετικών κλαδικών φορέων ασφάλισης, προλεταριάτο χωρίζοντάς το σε διαφορετικές κατηγορίες ασφάλισης (πχ. βάσει παλαιότητας). Εφαρμόζοντας μια τακτική μακροχρόνιου πολέμου φθοράς, **με τη σιωπηρή συγκατάθεση αν όχι συνεργασία των επαγγελματιών συνδικαλιστών και της αριστεράς**, κατόρθωσαν να προχωρήσουν στη μία ή την άλλη μερική μεταρρύθμιση που χτυπούσε τα δικαιώματα της μίας ή της άλλης κατηγορίας ασφαλισμένων, **δίχως για χρόνια να υπάρξει συλλογική αντίδραση της τάξης μας**. Ο τελικός σκοπός τους ήταν σε μια δεύτερη φάση, σήμερα, να **ενοποιήσουν προς τα κάτω** τα «ασφαλιστικά δικαιώματα», δηλ. τον έμμεσο μισθό ΟΛΩΝ των προλετάρων.

Ενώ, λοιπόν, τα αφεντικά αντιμετώπιζαν κι εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν το ζήτημα της κοινωνικής ασφάλισης έχοντας κατά νου μια **συνολική στρατηγική** (άσχετα εάν για λόγους τακτικής επιλέγουν να επιτεθούν στην μία ή την άλλη κατηγορία εργαζομένων και συνταξιούχων), το προλεταριάτο δεν μπόρεσε να αντιδράσει με συλλογικούς όρους και με μια αντίστοιχη συνολική στρατηγική στην επίθεση που δέχεται ο άμεσος κι έμμεσος μισθός τα τελευταία χρόνια.

Αντίθετα, εμείς οι εργαζόμενοι, επιτρέποντας την αυτοϋποτίμηση μας χρόνια ολόκληρα τώρα, ακολουθώντας **ατομικές** στρατηγικές επιβίωσης, αγνοώντας τις συλλογικές συμβάσεις, αποδεχόμενοι μισθούς πείνας –πιέζοντας έμμεσα τους συναδέλφους μας να κάνουν το ίδιο–, συνηθίζοντας τη μερική, την ανασφάλιστη και την ελαστική απασχόληση και κάνοντας τα στραβά μάτια όταν οι μετανάστες εργαζόνταν σε συνθήκες γαλέρας και κυρίως βλέποντας το διπλανό σαν ανταγωνιστή, στρώσαμε το δρόμο στα αφεντικά για να την πέσουν σήμερα **ακόμη πιο άγρια στον άμεσο και στον έμμεσο μισθό μας**.

Τι περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων) η επίθεση που ήδη έχει δεχθεί (βλ. ψήφιση «προαπαιτούμενων» τον Ιούλιο και του «3^ο Μνημονίου» τον Αύγουστο) ο έμμεσος μισθός μας από την αριστερά του κεφαλαίου;

- **Τη συνολική μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης** κατά 2,5-3 δισ. ευρώ την περίοδο 2015-2016 και κατά 4 δισ. ευρώ μέχρι το 2018, ώστε η συνολική δαπάνη να φτάσει τα 8,6 δισ. σε ετήσια βάση (έναντι 21 δισ. το 2011 και 15 δισ. το 2012) και να **διατηρηθεί σε αυτά τα επίπεδα έως το τέλος του 2021**. Τα ελλείμματα που προκύπτουν κατά το τρέχον έτος σε ΙΚΑ, ΟΑΕΕ και ΟΓΑ υπολογίζονται σε 3 δισ. ευρώ, ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται **αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων** –οι δανειστές μιλώντας εξ ονόματος των ντόπιων καπιταλιστών αρνούνται να συζητήσουν το ενδεχόμενο αύξησης των εργοδοτικών εισφορών– και **αύξηση των δαπανών για την αποπληρωμή τόκων** σε 5,93 δισ. ευρώ (από 5,83 δισ. ευρώ το 2015).
- Την παράταση του εργασιμου βίου μας, **στην παράταση δηλαδή της περιόδου εκμετάλλευσης της εργασίας μας από τους καπιταλιστές**, μέσω της θέσπισης **υψηλότερων ηλικιακών ορίων** για τη συνταξιοδότηση (βλ. **62ο έτος της ηλικίας με 40 έτη –ασφαλισμένης!– εργασίας και 67ο έτος της ηλικίας με 15 έτη εργασίας**). Για ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων τα νέα συνταξιοδοτικά όρια συνεπάγονται παράταση του εργασιμου βίου τους από 5 έως ακόμη και κατά... 17 έτη.
- Την **περαιτέρω μείωση του ύψους των πρόωγων συντάξεων**. Το μέτρο αυτό ήταν αποκλειστική ιδέα του Σύριζα και όχι των δανειστών.
- Την **περαιτέρω μετακύλιση του κόστους υγειονομικής περίθαλψης στις πλάτες των εργαζομένων και συνταξιούχων**, μέσω της **αύξησης των σχετικών εισφορών**. Και αυτό το μέτρο αυτό το πρότεινε ο Σύριζα και όχι οι δανειστές, ενώ ας σημειωθεί ότι το **μεσοσταθμικό ποσοστό της συμμετοχής των ασφαλισμένων έχει υπερδιπλασιαστεί** φτάνοντας το 28% (Αύγουστος 2014) από 13% που ήταν αρχές του 2012, όταν το διάστημα 2009-2014 κράτος και ασφαλιστικά ταμεία έχουν **μειώσει τις φαρμακευτικές δαπάνες τους κατά 60%**.
- Την **κατάργηση όλων των εξαιρέσεων** χρηματοδότησης των φορέων ασφάλισης από τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και στην κατάργηση μιας σειράς φόρων προς τρίτους, μέσω των οποίων χρηματοδοτούνταν ασφαλιστικά ταμεία, **μειώνοντας εκ νέου τα (μειωμένα) έσοδά τους**.
- Την **μείωση της κατώτερης σύνταξης του ΙΚΑ** από 486 σε 393 ευρώ για τους πρωτοασφαλισμένους μετά το 2011.

Τι προβλέπει το νέο αντιΑσφαλιστικό Νομοσχέδιο που «διαπραγματεύεται» η αριστερά του κεφαλαίου με τους δανειστές του ελληνικού κράτους;

Το προσχέδιο του νέου νομοσχεδίου, που σφραγίζει τη νέα επίθεση εις βάρος **όλων των συνταξιούχων και όλων των εργαζομένων**, στο όνομα, άκου με τι θράσος μιλάνε τα καθάρματα, της «αρχής της ισότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης» και των «άδειων ταμείων», των ταμείων που οι ίδιοι άδειασαν και δεν φρόντισαν να ξαναγεμίσουν (βλ. **αύξηση των μισθών, αντιμετώπιση ανασφάλιστης εργασίας και της πολύ υψηλής ανεργίας**), προβλέπει:

- Τη **διοικητική και οργανωτική ενοποίηση** όλων των ταμείων ασφάλισης σε ένα Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) με **κοινούς κανόνες ασφάλισης/συνταξιοδότησης για όλους** τους συνταξιούχους. Αυτό συνεπάγεται ακραίες αυξήσεις στις εισφορές των ασφαλισμένων σε ΟΓΑ και ΟΑΕΕ/ΕΤΑΑ (βλ. παρακάτω).
- Την ενοποίηση όλων των επικουρικών ταμείων σε ένα, στο οποίο θα εφαρμοστεί **η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος (a.k.a. ρήτρα βιωσιμότητας)**, μέσω της οποίας θα γίνονται **αυτόματες** περικοπές στις επικουρικές συντάξεις βάσει της κεφαλαιακής επάρκειας του (ενοποιημένου) ταμείου επικουρικής ασφάλισης.
- Την καταβολή **εθνικής σύνταξης** την οποία θα εγγυάται και θα καταβάλλει το κράτος, **μέσω της εθνικής φορολογίας (δηλαδή κατά βάση μέσω της αναδιανομής της φτώχειας μας)**. Το ύψος της θα είναι της πλάκας, μόλις **384 ευρώ** και θα δίνεται **ως προνοιακού τύπου επίδομα** σε όλους όσοι συμπληρώσουν **τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης**, ενώ ενδέχεται να εισαχθούν **εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια** για τον τελικό καθορισμό της.
- Τη χορήγηση **ανταποδοτικής (αναλογικής) σύνταξης**, βάσει των **ατομικών εισφορών** του κάθε ασφαλισμένου στο **σύνολο του εργασιμίου βίου του, δίχως όμως να υπολογίζονται τα επιδόματα αδειάς και τα δώρα εορτών** (για τα οποία οι εργαζόμενοι κατά τα άλλα πλήρωναν κανονικά εισφορές...), με αποτέλεσμα το συντάξιμο ποσό για κάθε συνταξιούχο να συμπιέζεται κι άλλο προς τα κάτω. Με άλλα λόγια προβλέπεται η ακόμη **στενότερη σύνδεση μεταξύ ατομικών εισφορών και τελικών συντάξεων** στο δρόμο που χάραξαν οι «νόμοι Λοβέρδου». Ας σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα το σύστημα είναι κυρίως αναδιανεμητικό.
- Την καθιέρωση **ανώτατων ορίων αναπλήρωσης**, ακόμη και κάτω από το 50% (π.χ. μέγιστη συνολική σύνταξη 500€ με μισθό 1000€). Ενδεικτικά για 15 έτη ασφάλισης το ποσοστό αυτό αναμένεται να φτάσει το εκκωφαντικό 12%, ενώ για 40 έτη ασφάλισης και άνω το 50%.
- Την εισαγωγή **ρήτρας προσαρμογής**, που θα καθορίζει το **τελικό ύψος τόσο της βασικής όσο και της αναλογικής σύνταξης**. Η ρήτρα αυτή θα συνδέεται με τις μεταβολές στο προσδόκιμο όριο ζωής, το ΑΕΠ, τα επίπεδα της μισθωτής απασχόλησης ή και τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Άρα οι συντάξεις **θα μειώνονται αυτόματα** εάν το προσδόκιμο ζωής και η ανεργία αυξηθεί ή το ΑΕΠ συνεχίσει να μειώνεται...
- Τον **επαναυπολογισμό**, δηλαδή τη **μείωση των ήδη καταβαλλόμενων 2,7 εκατ. συντάξεων**. Θα πετσοκόψουν δηλαδή τη σύνταξη της γιαγιάς (για πολλούς το κύριο οικογενειακό εισόδημα) ακόμη περισσότερο.
- Τη **σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ** (έξτρα βοήθημα για τους χαμηλοσυνταξιούχους) αρχικά στο «πλουσιότερο» –εδώ γελάμε– 20% των δικαιούχων (υπολογίζεται ότι άμεσα πλήττονται περίπου 60.000-70.000 «προνομιούχοι») μέχρι και την τελική κατάργησή του την 1^η/1/2020.
- Την **μείωση των αναπηρικών συντάξεων** στο 50-70% της σημερινής για όσους έχουν κάτω από 80% αναπηρία. Ας μην ξεχνάμε ότι η αύξηση του ΦΠΑ αυξάνει τα απαραίτητα έξοδα για την ομάδα αυτή.
- Τη **νέα μείωση των (ήδη μειωμένων) εφάπαξ κατά 10%**. Ας μην ξεχνάμε ότι οι καπιταλιστές θεωρούν το θεσμό τόσο του εφάπαξ όσο και της επικουρικής ασφάλισης ως «αναχρονισμό» και σταδιακά απεργάζονται την **ολοκληρωτική κατάργησή τους**.
- Την **εισαγωγή ανώτατου ορίου** στις καταβαλλόμενες (καθαρές) συντάξεις (2.304 ευρώ στην κύρια και 3.072 ευρώ στις πολλαπλές).
- Δημιουργία ενός αποθεματικού ταμείου για την «**ενεργητική διαχείριση**» της περιουσίας των Ταμείων.
- Την **μείωση της βασικής σύνταξης ΟΓΑ και τη σταδιακή αύξηση των εισφορών**. Οι ελάχιστες εισφορές για τους αγρότες υπολογίζονται σε 126 ευρώ/μήνα, άσχετα με το αν ο ασφαλισμένος κατορθώσει να εξασφαλίσει ένα τέτοιο εισόδημα.

• Την **αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών** (συμπεριλαμβανομένων των μηχανικών) στο 38,5% του καθαρού εισοδήματος. Η μηνιαία ασφαλιστική εισφορά είναι κατ'ελάχιστο 117 ευρώ, ακόμη και με μηδενικό εισόδημα. Στην παραπάνω επιβάρυνση πρέπει να συνυπολογιστεί το κόστος της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ο φόρος εισοδήματος, η προκαταβολή φόρου, το τέλος επιτηδεύματος και η έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης, σε ένα κατάλογο δίχως τέλος... Στους εργαζόμενους με «μπλοκάκι» το μεγαλύτερο μέρος της εισφοράς θα επιβαρύνει στα χαρτιά τα αφεντικά, αλλά, όπως παραδέχονται και οι αστικές φυλλάδες, το κόστος αυτό θα μετακυλιστεί στους ίδιους τους «μπλοκάκηδες».

Με αυτά και με αυτά αναμένονται **μεσοσταθμικές μειώσεις στους νέους συνταξιούχους από 15-30%**. Το ύψος της μέσης σύνταξης που στις μέρες μας έχει πέσει στα 800-850 ευρώ (από 1.500 ευρώ το 2009) αναμένεται να μειωθεί και άλλο και να κυμανθεί περίπου στα 600 ευρώ. Ας σημειωθεί ότι οι περικοπές των συντάξεων (ύψους 23,5 δισ. ευρώ μόνο την περίοδο 2014-2015, ενώ την περίοδο 2015-2018 αναμένονται νέες περικοπές ύψους 6,5-7 δισ. ευρώ) δεν χρησιμοποιούνται για να αυξηθούν τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων και άρα για να βελτιωθεί η κεφαλαιακή τους βάση. Τα χρήματα αυτά δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό, μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται απευθείας οι τσέπες των δανειστών! Κατά τα άλλα, οι ντόπιοι καπιταλιστές και το πολιτικό προσωπικό τους ισχυρίζονται ότι οι μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες και γίνονται –με πόνο ψυχής είναι η αλήθεια– για να σωθούν τα ασφαλιστικά ταμεία...

Τι μπορούμε να κάνουμε ενάντια στην άγρια επίθεση που δεχόμαστε;

Για αρχή ας κάνουμε τα **βασικά**, αυτά που κάποτε ήταν **αυτονόητα**:

- ➔ **Διεκδικούμε την άμεση αύξηση των μισθών και των συντάξεών μας· επίδομα ανεργίας για όλους, δίχως προϋποθέσεις· διεκδικούμε ένσημα για όσες ώρες δουλεύουμε· πληρωνόμαστε κανονικά τις υπερωρίες μας!**
- ➔ **Δεν χρησιμοποιούμε τη γλώσσα των αφεντικών, αναπαράγοντας τη λογική που στρέφει τους «παλιούς» ασφαλισμένους ενάντια στους «νέους», τους «χαμηλοσυνταξιούχους» ενάντια στα «ρετιρέ», τους έλληνες προλετάρους ενάντια στους ξένους!**

Ενάντια στην μίζερη και αποτυχημένη ρητορική των «μικρών νικών»

Ενάντια στην αντιμετώπιση (και) του ασφαλιστικού ως «άλλο ένα κλαδικό ζήτημα»

Γενικευμένη επίθεση ενάντια στο κεφάλαιο και το κράτος του!

Κάτω τα ξερά σας από τη σύνταξη του παππού και της γιαγιάς!

Κατειλημμένος Παπασωτηρίου

